

Ankestyrelsens statistikker

Ankestyrelsens afgørelser på arbejdsskadeområdet

Årsstatistik 2008

Ankestyrelsen

Ankestyrelsen

Titel Ankestyrelsens afgørelser på arbejdsskadeområdet - Årsstatistik 2008
Udgiver Ankestyrelsen, august 2009
ISBN nr. ISBN 978-87-7811-096
Designkoncept Kontrapunkt
Kontakt Ankestyrelsen
Amaliegade 25, Postboks 9080, 1022 København K
Telefon 33 41 12 00, Telefax 33 41 14 00, E-post ast@ast.dk
Hjemmeside www.ast.dk

Indhold

Side	Kapitel
4	Forord
5	1 Sammenfatning
8	2 Sagsbehandlingstid og -kvalitet
13	3 Omgjorte afgørelser
18	4 Alder, køn og branche

Bilag 1: Grundlaget for statistikken

Bilag 2: Sagsgangen i Ankestyrelsen

Forord

Ankestyrelsen udgiver statistikken *Ankestyrelsens afgørelser på arbejdsskadeområdet* årligt. Afgørelser i ankede arbejdsskadesager fra Arbejdsskadestyrelsen er Ankestyrelsens største sagsområde med 14.500 afgørelser i 2008.

I 2004 kom der ny lovgivning på området. I forlængelse heraf blev det besluttet at udarbejde en årlig statistik, så det fremover vil være muligt at følge udviklingen på området.

Formålet med statistikken er at give indblik i, hvilke typer af arbejdsskadesager Ankestyrelsen hvert år behandler. Statistikken omhandler blandt andet en gennemgang af:

- Antallet af afgørelser i Ankestyrelsen, herunder antallet af afgørelser der blev omgjort, dvs. afgørelser der enten er blevet ændret eller hjemvist til fornyet behandling i Arbejdsskadestyrelsen
- Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid fordelt på forskellige typer af afgørelser
- Hvad klages der over og forskelle mellem sager afgjort efter gammel og ny lov
- Hvem klager fordelt på alder, køn og branche

Statistikken bygger på oplysninger fra Ankestyrelsens journalsystem og oplysninger fra Arbejdsskadestyrelsen.

Statistikens datamateriale er tilgængeligt på Ankestyrelsens hjemmeside:

www.ast.dk/dataportal

1 Sammenfatning

Denne statistik omhandler Ankestyrelsens afgørelser i arbejdsskadesager. Som øverste administrative klageinstans på arbejdsskadeområdet behandler Ankestyrelsen klager over afgørelser, der er truffet i Arbejdsskadestyrelsen.

Ankestyrelsen behandler klager over afgørelser om blandt andet anerkendelse af ulykker og erhvervssygdomme, mén godtgørelse, erstatning for tab af erhvervsevne og genoptagelse af anerkendelses- og erstatningsspørgsmålet.

Klager over afgørelse om arbejdsskader indeholder både sager, hvor arbejdsulykken/erhvervssygdommen er anerkendt, og hvor dette ikke er tilfældet. Det betyder, at statistikken dækker over både afgørelser om afviste og anerkendte arbejdsulykker og erhvervssygdomme truffet af Arbejdsskadestyrelsen. Det afviger fra almindelig brug af begreberne, da afviste arbejdsulykker/sygdomme indgår i tallene.

14.531 afgørelser i Ankestyrelsen

I 2008 afgjorde Ankestyrelsen 14.531 klager over Arbejdsskadestyrelsens afgørelser. Samme år blev der truffet 54.586 afgørelser om arbejdsskader i Arbejdsskadestyrelsen. Det skal bemærkes, at der kan være tale om en tidsmæssig forskydning i afgørelserne. Eksempelvis kan afgørelser truffet i Ankestyrelsen i 2008 være afgjort før 2008 i Arbejdsskadestyrelsen. Til trods for tidsforskydningen kan sammenligningen stadig give et overordnet billede af, hvor stor en andel af sagerne der ankes. I statistikken er andelen inden for brancher og skadesarter mv. sammenlignet.

25 procent af sagerne blev omgjort

Af de sager, der blev afgjort ved mødebehandling (13.916) blev 25 procent af sagerne omgjort. Heraf blev 13 procent ændret, og 12 procent blev hjemvist til fornyet behandling i Arbejdsskadestyrelsen.

I 2008 steg omgørelsesprocenten for arbejdsulykker fra 28 til 30, mens den for erhvervssygdomme var 16 mod 13 i 2007.

Længere sagsbehandlingstid i 2008

Sagsbehandlingstiden i Ankestyrelsen var 6,3 måneder i 2008, hvilket var 1,3 måneder længere end i 2007. Det skyldes dels at færre sager behandles hurtigt og dels, at flere sager har en sagsbehandlingstid på over et år.

I 2008 blev en fjerdedel af sagerne afsluttet på under to måneder. 55 procent blev afsluttet inden for et halvt år, og 17 procent af sagerne tog mere end et år at behandle.

Ankestyrelsen har fokus på at få nedbragt sagsbehandlingstiden.

Hvad klages der over?

Halvdelen af de ankede arbejdsskadesager i 2008 vedrørte afgørelser om erstatning eller godtgørelse. Der var især tale om sager, som omhandler varigt mén og tab af erhvervsevne. Den anden halvdel omfatter afgørelser om anerkendelse og genoptagelse.

Flest afgørelser om arbejdsulykker

Flest af de ankede afgørelser var om arbejdsulykker. I alt udgjorde arbejdsulykker 64 procent af det samlede antal afgørelser i 2008. Erhvervssygdomme udgjorde 35 procent.

Arbejdsulykker vedrørte sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger samt fremstillingsvirksomhed

De fleste afgørelser om arbejdsulykker i både Ankestyrelsen og Arbejdsskadestyrelsen vedrørte personer, der arbejder inden for sundhedsvæsenet eller med sociale foranstaltninger samt branchen fremstillingsvirksomhed.

Hver sjette afgørelse Ankestyrelsen traf om arbejdsulykker vedrørte personer, der arbejdede i branchen sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger og ligeledes hver sjette arbejdede i branchen fremstillingsvirksomhed.

Flere klager over erhvervssygdomme i bevægeapparatet

Diagnosen var i 56 procent af de ankede erhvervssygdomssager sygdomme i bevægeapparatet. I 10 procent af de ankede sager var der tale om psykiske sygdomme. Til sammenligning udgjorde sygdomme i bevægeapparatet 48 procent og psykiske sygdomme 15 procent af erhvervssygdomssagerne afgjort i Arbejdsskadestyrelsen. Det viser, at en større andel af sager om sygdomme i bevægeapparatet ankes, mens det er tilfældet for en relativ mindre andel af de psykiske sygdomme.

Kvinder og mænd klager over forskellige typer af sager

Flest mænd, som ankede, havde været udsat for en arbejdsskade i en fremstillingsvirksomhed. For kvindernes vedkommende var de fleste skader opstået i branchen sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger.

Arbejdsskadereformen:

Arbejdsskadereformen, der delvist trådte i kraft i januar 2004, havde blandt andet til hensigt at nedbringe sagsbehandlingstiden. Lov om Arbejdsskadesikring indebar en reform af arbejdsskadeområdet. Loven erstattede lov om sikring mod følger af arbejdsskade. Arbejdsskadereformen har blandt andet medført et lempet ulykkesbegreb og en lempelse af reglerne om anerkendelse af erhvervs sygdomme.

Reformen indebar en administrativ forenkling, idet der som udgangspunkt vil blive truffet én samlet afgørelse i Arbejdsskadestyrelsen om anerkendelsesspørgsmål, ménprocent og erhvervsevnetab. Den tidligere selvstændige afgørelse om sagens anerkendelse er således helt faldet bort med reformen. Der oprettes imidlertid fortsat tre sager i Ankestyrelsen - en hovedsag og derefter en undersag for efterfølgende afgørelser. Dette betyder, at der alt andet lige registreres færre sager i Arbejdsskadestyrelsen sammenlignet med afgørelser i Ankestyrelsen.

Note: Se bilag 1 for uddybning af arbejdsskadereform

Lovreformens første år

I 2005 blev 19 procent af afgørelserne efter ny lov hjemvist til fornyet behandling i Arbejdsskadestyrelsen. Ankestyrelsen lagde i 2005 en linje for at påse, at sagerne med de nye regler om én samlet afgørelse er tilstrækkeligt oplyst, inden der træffes afgørelse. Med årene har andelen af hjemviste afgørelser fundet et lavere niveau på henholdsvis 13 procent i 2006 og 12 procent i både 2007 og 2008.

Andelen af ændrede afgørelser efter ny lov er derimod steget fra syv procent i 2006 til 13 procent i 2008.

Ankestyrelsen har fokus på at undgå unødvendige hjemvisninger. I mange af de sager, der ikke er godt nok oplyst til at der kan træffes afgørelse om eksempelvis anerkendelse eller erstatning, har Ankestyrelsen selv indhentet de manglende oplysninger. De nye oplysninger kan betyde et ændret resultat i forhold til arbejdsskadestyrelsens afgørelser.

2 Sagsbehandlingstid og -kvalitet

2.1 Afgørelser af høj kvalitet

Ankestyrelsen bestræber sig løbende på at sikre den bedst mulige kvalitet i afgørelserne. En øget tilgang af sager¹ på arbejdsskadeområdet over årene har betydet nye udfordringer i forhold til at bevare en høj grad af faglighed og dermed kvalitet. Kvaliteten i afgørelserne sikres blandt andet igennem faglige netværk, anvendelse af principafgørelser, måling af kvaliteten i afgørelserne og at lægmænd (beskikkede) deltager i ankemøder.

Faglige netværk

Den øgede tilgang af sager har resulteret i en løbende udvidelse af arbejdsskadeafdelingen. Derfor er der fra 2008 indført netværk for det faglige arbejde på tværs af arbejdsskadekontorerne. Netværkene er etableret for at styrke praksiskoordinering og videndeling i afdelingen.

Afdelingen har aktuelt 12 netværk, herunder et om genoptagelse, et om varigt mén og et om tab af erhvervsevne. De enkelte netværk består af en tovholder (special-/chefkonsulent) og af en sagsbehandler fra hvert af afdelingens seks kontorer.

Netværkene følger løbende retspraksis og drøfter generelle og konkrete problemstillinger på deres respektive områder. Derudover deltager netværkene løbende i forskellige projekter for eksempel for at fastlægge praksis ved lovændringer og domme. Antagelse af sager til principafgørelser på arbejdsskadeområdet er således forankret i netværkene.

Brug af principafgørelser

Principafgørelser er en bindende retskilde, som skal følges ved lignende sager. Dermed er principafgørelser et nyttigt redskab til at sikre korrekte afgørelser og ensartethed i sagsbehandlingen.

Afgørelser, der egner sig som vejledning om Ankestyrelsens praksis og som har principiel betydning eller er af almen interesse offentliggøres.² Afgørelserne offentliggøres i anonymiseret og eventuelt resumeret form på Ankestyrelsens hjemmeside i Principdatabasen.

¹ Se tabel 2.1 om antal afgørelser på arbejdsskadeområdet

² Forretningsorden § 23, jf. Bekendtgørelse af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område § 70.

En afgørelse kan egne sig til offentliggørelse, hvis Ankestyrelsen i afgørelsen fortolker nye retsregler, betydningen af domme eller udtalelser fra Folketingets Ombudsmand. Ligeledes kan afgørelser med overvejelser om ændret praksis eller om forhold, som giver grundlag for at klarlægge eller fastlægge praksis, være egnede som principafgørelser.

Måling af kvalitet

Ankestyrelsen udfører hvert år en intern måling af kvaliteten af et antal afgørelser, hovedsagligt på arbejdsskadeområdet.

Formålet med kvalitetsmålingen er at fremme kvalitet og service i sagsbehandlingen. Der lægges ved målingen vægt på en fremadrettet drøftelse af forbedringer i forhold til blandt andet begrundelser og henvisning til regler. Gode eksempler og henstillinger udmeldes i en intern kvalitetsmålingsrapport. Den interne måling i 2008, viste en stigende kvalitet i Ankestyrelsens afgørelser.

Ankemøde

Kvaliteten af Ankestyrelsens afgørelser sikres desuden ved deltagelse af beskikkede medlemmer i ankemøder. Langt de fleste arbejdsskadesager afgøres på et ankemøde³ med deltagelse af to beskikkede medlemmer samt en ankechef eller dennes stedfortræder⁴, som er mødeleder. De beskikkede medlemmer repræsenterer befolkningen bredt og deltager som lægmænd. De beskikkede medlemmer og mødelederen har en stemme hver. De fleste sager afgøres ved enighed og i øvrigt ved flertal.

Ved lægelige sager deltager desuden en af Ankestyrelsens lægekonsulenter, som ikke har stemmeret, men har en faglig viden om de lægelige forhold sagerne vedrører. Fra april 2009 deltager lægekonsulenterne alene i særlige ankemøder.

---

³ Et ankemøde er betegnelsen for den instans, der afgør klagesagerne. Et ankemøde har en domstolslignende sammensætning og procedure. Kontormæssige afgørelser afgøres ikke på et ankemøde. De omfatter for eksempel sager, som er afvist på grund af overskridelse af klagefrist, eller hvor sagen er bortfaldet efter ønske fra klager.

⁴ I henhold til retssikkerhedslovens § 59 kan ankechefen delegerere, det vil sige at overlade sine beføjelser som mødeleder.

2.2 Længere sagsbehandlingstid

Antallet af oprettede arbejdsskadesager har været stigende i perioden 2003 – 2008. I 2003 blev der oprettet omkring 12.000 sager, mens der i 2007 og 2008 blev oprettet omkring 15.000 sager, *jf. tabel 2.1*.

Tabel 2.1 Oprettede arbejdsskadesager 2003 -2008

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Arbejdsskadesager (gammel lov)	12.127	12.275	8.971	5.573	4.103	2.470
Arbejdsskadesager (ny lov)	-	175	3.402	7.752	11.054	12.503
I alt	12.127	12.450	12.373	13.325	15.157	14.973

Kilde: Ankestyrelsens årsberetning 2007 og 2008

Udviklingen i antallet af arbejdsskadesager i perioden, har haft en afsmittende effekt på sagsbehandlingstiden.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid var 6,3 måneder for alle Ankestyrelsens afgørelser på arbejdsskadeområdet i 2008. I 2007 var den 5,0 måneder. Stigningen i den gennemsnitlige sagsbehandlingstid på 1,3 måneder skyldes en længere sagsbehandlingstid for alle typer af afgørelser, *jf. tabel 2.2*.

Afgørelser vedrørende genoptagelse⁵ var med en sagsbehandlingstid på over otte måneder i 2008 de afgørelser, som Ankestyrelsen var længst tid om at behandle. Afgørelser om anerkendelse havde kortest sagsbehandlingstid med i gennemsnit 4,7 måneder, *jf. tabel 2.2*.

Tabel 2.2 Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid fordelt på sagstyper, 2006 -2008

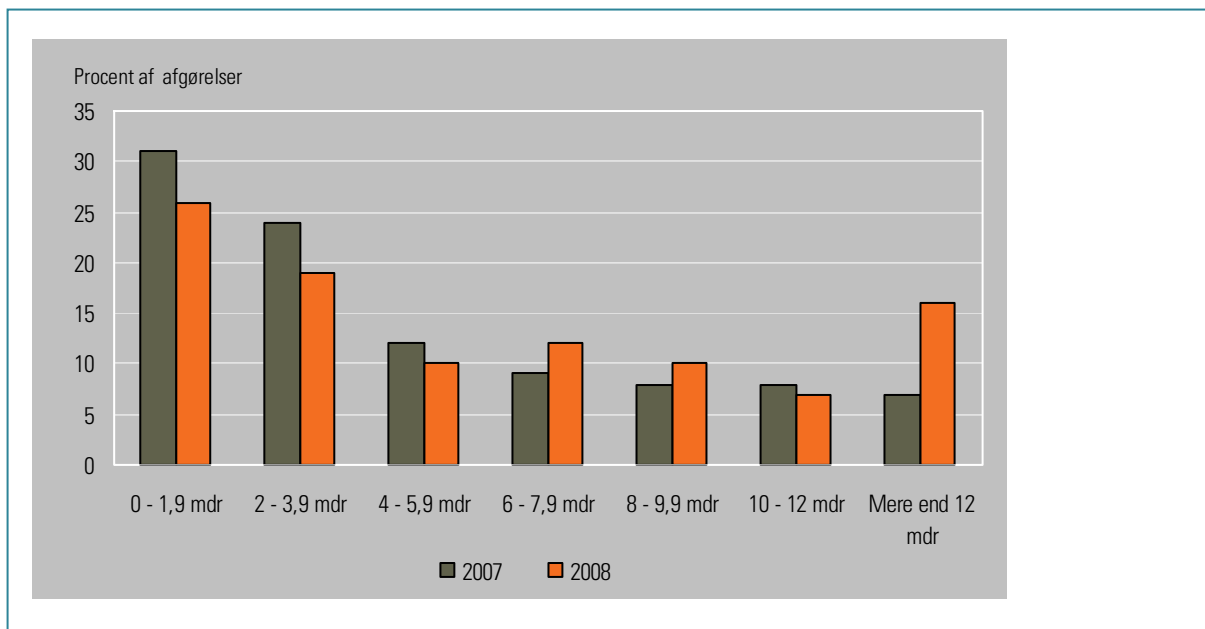
Afgørelser om:	Antal måneder			Antal afgørelser		
	2006	2007	2008	2006	2007	2008
Anerkendelse	5,9	4,0	4,7	4.684	4.254	4.458
Genoptagelse	6,2	6,4	8,2	1.567	1.562	1.642
Erstatning/godtgørelse	5,8	5,3	6,8	6.872	6.538	7.128
Andet ¹	4,9	4,2	6,9	724	614	688
I alt	5,8	5,0	6,3	13.846	12.968	13.916

Noter: Tallene er eksklusive kontormæssige afgørelser, der ikke blev afgjort ved mødebehandling. De omfatter for eksempel sager, som er afvist på grund af overskridelse af klagefrist, eller hvor sagen er bortfaldet efter ønske fra klager.¹ Kategorien "Andet" vedrører primært dispensation fra anmeldelsesfrist, i alt 452 afgørelser.

⁵ Loven indeholder mulighed for at genoptage sager, der tidligere er afgjort, herunder sager om afvisning af en arbejdsskade og om erstatning.

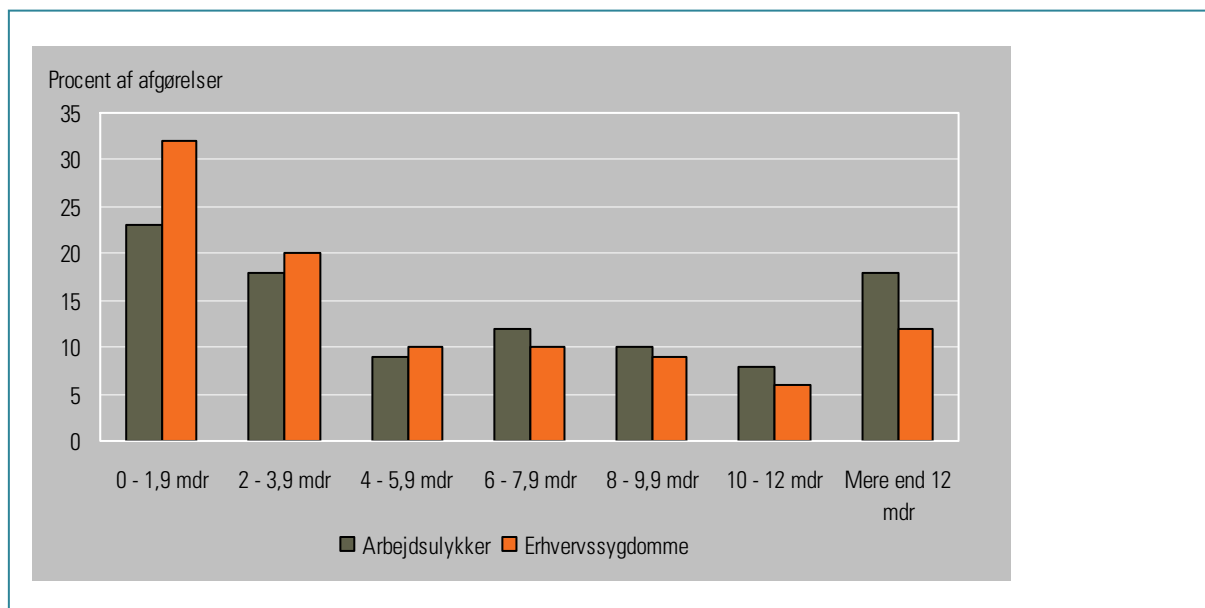
At den gennemsnitlige sagsbehandlingstid steg i 2008 skyldes dels, at færre sager behandles hurtigt og dels, at flere sager har en sagsbehandlingstid på over et år. 31 procent af afgørelserne, som blev afsluttet i 2007, tog under to måneder at behandle. Til sammenligning var det 26 procent af afgørelserne i 2008. I 2007 tog syv procent af afgørelserne over et år at behandle, og i 2008 var det 17 procent, *jf. figur 2.1*.

Figur 2.1 Gennemsnitlige sagsbehandlingstider fordelt på antal måneder i 2007 og 2008

Noter: Tallene er eksklusive kontormæssige afgørelser, der ikke blev afgjort ved mødebehandling. De omfatter for eksempel sager, som er afvist på grund af overskridelse af klagefrist, eller hvor sagen er bortfaldet efter ønske fra klager.

Generelt er den gennemsnitlige sagsbehandlingstid kortere for afgørelser om erhvervssygdomme end for afgørelser om arbejdsulykker. 32 procent af afgørelserne om erhvervssygdomme blev behandlet inden for 2 måneder, mens det var tilfældet for 23 procent af afgørelserne om arbejdsulykker. For erhvervssygdomme var behandlingstiden over et år for 13 procent af afgørelserne. For arbejdsulykker var det 19 procent af afgørelserne, *jf. figur 2.2*.

Figur 2.2 Gennemsnitlige sagsbehandlingstider fordelt på arbejdsulykker og erhvervs sygdomme, 2008

Noter: Tallene er eksklusive kontormæssige afgørelser, der ikke blev afgjort ved mødebehandling. De omfatter for eksempel sager, som er afvist på grund af overskridelse af klagefrist, eller hvor sagen er bortfaldet efter ønske fra klager.

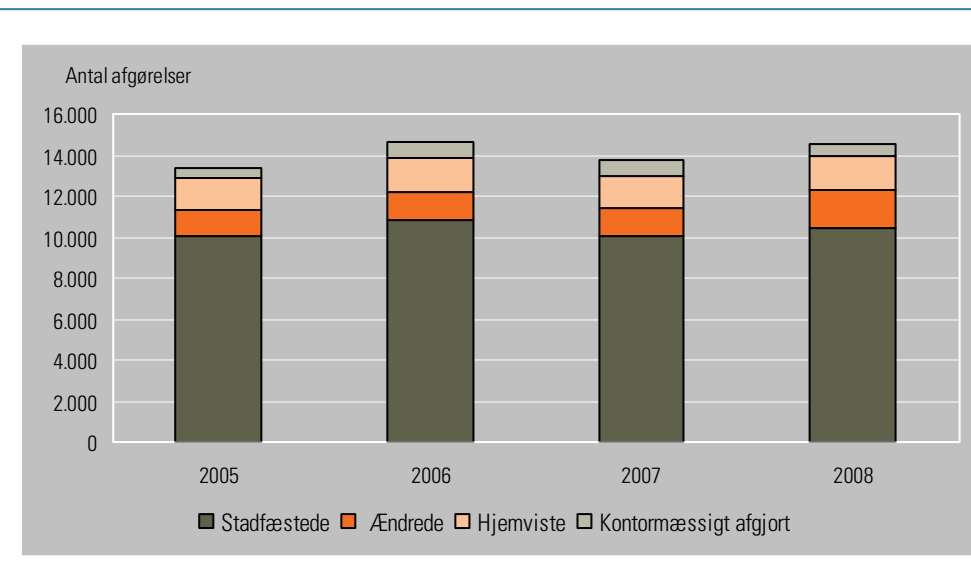
3 Omgjorte afgørelser

Ankestyrelsen træffer den endelige afgørelse i sager om arbejdsskader, som tidligere er behandlet og afgjort i Arbejdsskadestyrelsen. Ankestyrelsens afgørelse kan enten være en stadfæstelse eller en omgørelse af Arbejdsskadestyrelsens afgørelser. Her er fokus på omgjorte afgørelser, det vil sige afgørelser, der enten er blevet ændret eller hjemvist til fornyet behandling i Arbejdsskadestyrelsen.

3.1 25 procent af de afgjorte arbejdsskadesager blev omgjort

I 2008 behandlede Ankestyrelsen 14.531 afgørelser om arbejdsskader afgjort i Arbejdsskadestyrelsen. Det var fem procent flere afgørelser end i 2007. 615 afgørelser blev afgjort kontormæssigt uden mødebehandling, og 13.916 afgørelser blev afgjort på møde, *jf. figur 3.1*.

Figur 3.1 Antallet af afgørelser på arbejdsskadeområdet i Ankestyrelsen 2005 - 2008

Note: Der medregnes ikke arbejdsskader for Grønland og Færøerne samt besættelsestidens ofre.

Der er i perioden 2006 -2008 en stigning i omgørelsesprocenten. Fra 2007 til 2008 steg omgørelsesprocenten fra 23 til 25. Stigningen skyldes i hele perioden en større andel af ændrede afgørelser. Andelen af hjemviste afgørelse til fornyet behandling og afgørelse i Arbejdsskadestyrelsen er uændret i hele perioden.

Det første år efter arbejdsskadoreformens ikrafttræden udgjorde afgørelser efter gammel lovgivning fortsat 90 procent af de ankede afgørelser. I 2008 udgjorde afgørelser afgjort efter gammel lov 22 procent af de afgjorte afgørelser i Ankestyrelsen, *jf. tabel 3.1*

Tabel 3.1 Antallet af afgørelser på arbejdsskadeområdet i Ankestyrelsen efter gammel og ny lov, 2005 - 2008

	Afgjort efter gammel lov ¹				Afgjort efter ny lov ¹			
	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008
Afgjort på møde ²	11.610	6.302	4.054	2.959	1.234	7.544	8.913	10.957
Kontormæssigt afgjort ³	450	394	335	175	110	381 ⁵	501	440
I alt	12.060	6.696	4.389	3.134	1.344	7.725	9.414	11.397
Procent af afgørelser	90	46	32	22	10	54	68	78

¹) Se bilag 1 for uddybning af arbejdsskadoreformen. ²) Arbejdsskadesager afgøres ved mødebehandling. På ankemødet deltager 2 beskikkede medlemmer og 1 ankechef. Desuden deltager en lægekonsulent, som alene har en rådgivende funktion, se bilag 2. ³) De kontormæssigt afgjorte sager blev ikke afgjort ved mødebehandling. De omfatter for eksempel sager, som er afvist på grund af overskridelse af klagefrist, eller hvor sagen er bortfaldet efter ønske.

Omgørelsesprocenten omfatter afgørelser, som enten er blevet ændret eller hjemvist.¹ I 2007 blev 75 procent af 13.916 mødebehandlede afgørelser stadfæstet, mens 13 procent blev ændret og 12 procent blev hjemvist til Arbejdsskadestyrelsen, *jf. tabel 3.2*. Andelen af korrekte afgørelser er således faldet i perioden 2005 – 2008.

Tabel 3.2 Afgørelser på arbejdsskadeområdet i Ankestyrelsen fordelt på stadfæstede og omgjorte 2005 - 2008

	Procent			
	2005	2006	2007	2008
Stadfæstede	79	78	77	75
Omgjorte	21	22	23	25
<i>Heraf: Ændrede</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>13</i>
<i>Hjemviste</i>	<i>12</i>	<i>12</i>	<i>12</i>	<i>12</i>
I alt	100	100	100	100

Noter: Tallene er eksklusive kontormæssige afgørelser, der ikke blev afgjort ved mødebehandling. De omfatter for eksempel sager, som er afvist på grund af overskridelse af klagefrist, eller hvor sagen er bortfaldet efter ønske.

Fortsat stigning i omgørelsesprocenten

Fra 2007 til 2008 steg omgørelsesprocenten for afgørelser truffet efter såvel gammel lov som efter ny lov. Stigningen skyldes i begge tilfælde, at der blev ændret flere sager i 2008 end i de første år efter reformen. Andelen af hjemviste sager var stort set uændret i perioden 2006 - 2008 både for sager afgjort efter gammel og ny lov. Dog hjemviste Ankestyrelsen en relativ høj andel af afgørelser efter ny lov i 2005 for at sikre, at sagerne med de nye regler om én samlet afgørelse skulle være tilstrækkeligt oplyst, inden der blev truffet en afgørelse, *jf. tabel 3.3*.

¹ En hjemvisning betyder en underkendelse af underinstansens afgørelse og kan ske, hvis sagen for eksempel ikke er tilstrækkeligt oplyst, eller der er sket væsentlige fejl i forbindelse med sagens behandling i Arbejdsskadestyrelsen.

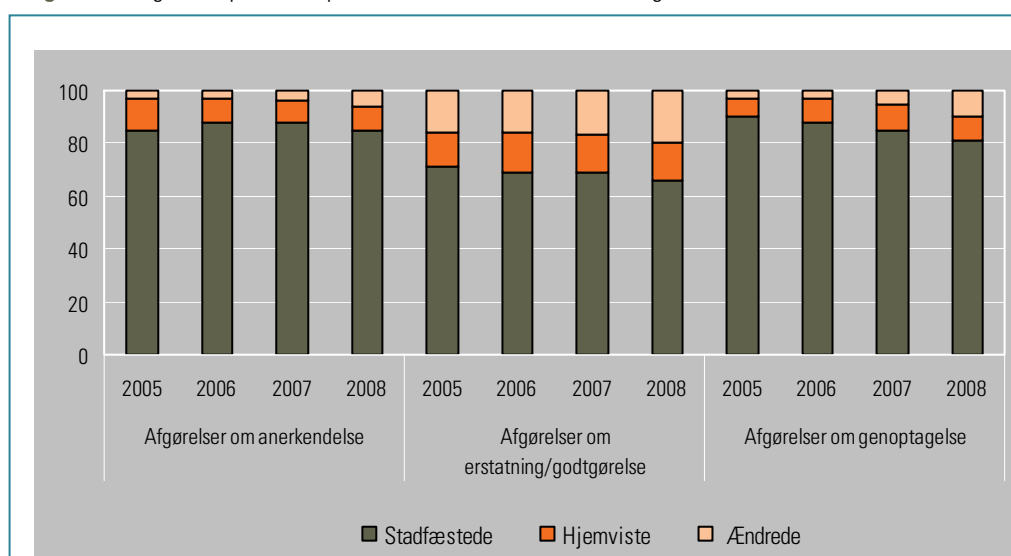
Tabel 3.3 Omgørelsesprocenter for afgørelser truffet efter henholdsvis gammel og ny lov, 2005 -2008

	Afgjort efter gammel lov ¹				Afgjort efter ny lov ¹			
	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008
Stadfæstede	79	76	76	73	73	80	78	75
Omgjorte	21	24	24	27	27	20	22	25
<i>Heraf: Ændrede</i>	<i>10</i>	<i>13</i>	<i>13</i>	<i>17</i>	<i>8</i>	<i>7</i>	<i>10</i>	<i>13</i>
<i>Hjemviste</i>	<i>11</i>	<i>11</i>	<i>11</i>	<i>10</i>	<i>19</i>	<i>13</i>	<i>12</i>	<i>12</i>
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal afgørelser	11.610	6.302	4.054	2.959	1.234	7.544	8.913	10.957

Note: Tallene er eksklusive kontormæssige afgørelser. ¹⁾ Se bilag 1 for uddybning af arbejdsskadoreformen..

3.2 Afgørelser om erstatning eller godtgørelse omgøres oftere

I 2008 blev der på alle tre hovedområder af afgørelser omgjort et stigende antal afgørelser. De tre hovedområder er afgørelse om *anerkendelse*, *erstatning eller godtgørelse* og *genoptagelse*. Der var flest afgørelser om erstatning eller godtgørelse, der blev omgjort i 2008. I alt blev der omgjort 34 procent, heraf blev 14 procent hjemvist og 20 procent blev ændret. Til sammenligning var det 15 procent af afgørelserne om anerkendelse, der blev omgjort i 2008. Heraf blev ni procent af afgørelserne hjemvist, og seks procent blev ændret. *jf. figur 3.2.*

Figur 3.2 Omgørelsesprocenten på hovedområder efter hvad der klages over, 2005 -2008

Note: Tallene er eksklusive kontormæssige afgørelser.

3.3 Arbejdsulykker omgøres hyppigere end erhvervssygdomme

Den gennemsnitlige omgørelsesprocent på 25 i 2008 dækker over, at 30 procent af afgørelserne om arbejdsulykker blev omgjort, og 16 procent af afgørelserne om erhvervssygdomme blev omgjort. Omgørelsesprocenten for såvel ulykker som for erhvervssygdomme er steget. I begge tilfælde skyldes det en stigning i andelen af ændrede afgørelser, *jf. tabel 3.4*.

Tabel 3.4 Omgørelsesprocenten fordelt på arbejdsulykker og erhvervssygdomme, 2005 - 2008

	Arbejdsulykker				Erhvervssygdomme			
	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008
Stadfæstede	76	72	72	70	85	88	87	84
Omgjorte	24	28	28	30	15	12	13	16
<i>Heraf: Ændrede</i>	12	14	15	17	4	4	4	7
<i>Hjemviste</i>	12	14	13	13	11	8	9	9
I alt procent	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal afgørelser	8.367	8.235	7.830	8.887	4.379	4.812	4.613	4.903

Note: Tallene er eksklusive kontormæssige afgørelser.

3.4 Hvad klages der over?

Halvdelen af alle ankede arbejdsskadesager vedrørte i perioden 2005-2008 afgørelser om erstatning eller godtgørelse. Målet med den nye lov² var at indføre lempeligere krav til anerkendelse af arbejdsulykker og lempeligere regler om anerkendelse af erhvervssygdomme. Alt andet lige skulle det medføre flere anerkendelser i Arbejdsskadestyrelsen og færre klager i Ankestyrelsen over anerkendelsesspørgsmålet. I 2006 steg andelen af afgørelser om anerkendelse til 34 procent i Ankestyrelsen, men både i 2007 og 2008 var der et fald på et procentpoint, *jf. tabel 3.5*.

Tabel 3.5 Hvad klages der over? Procent, 2005 – 2008

	2005	2006	2007	2008
Afgørelser om anerkendelse	30	34	33	32
Afgørelser om erstatning eller godtgørelse	49	50	50	51
Afgørelser om genoptagelse	15	11	12	12
Afgørelser om dispensation fra frist	4	4	4	3
Andet	2	1	1	2
Afgørelser i alt	100	100	100	100

For mere detaljerede oplysninger om, hvad der klages over se *tabel 3.6*

² Se bilag 1 for uddybning af arbejdsskadereform

Tabel 3.6 Afgørelser underopdelt efter, hvad der klages over fordelt på gammel og ny lov, 2007 - 2008

	Gammel lov		Ny lov		Antal i alt		Procent i alt	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008
Afgørelser om anerkendelse i alt	510	260	3.990	4.392	4.500	4.652	33	32
Anerkendelse af ulykkestilfælde	119	105	948	1.147	1.067	1.252		
Anerkendelse af erhvervssygdomme	391	155	3.042	3.245	3.433	3.400		
Afgørelser om erstatning/ godtgørelse i alt	2.165	1.410	4.822	6.035	6.987	7.445	50	51
Tab af erhvervsevne, erstatningsberegning. ¹	1.301	908	1.285	2.060	2.586	2.968		
Varigt mén	496	272	3.238	3.659	3.733	3.931		
Tab af erhvervsevne og mén ²	246	153	-	-	246	153		
Forsørgertabserstatning	17	4	17	22	34	26		
Sygebehandling, optræning, hjælpemidler	105	73	239	266	344	339		
Fastsættelse af engangsbetrag til fremtidige beh.lingsudgifter ³	-	-	43	28	43	28		
Afgørelser om genoptagelse i alt	1.463	1.310	189	397	1.652	1.707	12	12
Genoptagelse af anerkendelse af ulykke	62	49	23	38	85	87		
Genoptagelse af anerkendelse af erhvervssygdom	241	220	58	125	299	345		
Genoptagelse af erstatning/godtgørelse	1.160	1.041	108	234	1.268	1.275		
Afgørelser om dispensation fra frist i alt	206	126	301	357	507	483	4	3
Erstatningskrav rejst mere end 1 år efter ulykkens indtræden/sygdommens erkendelse	206	126	301	357	507	483		
Andet i alt	46	28	113	216	159	244	1	2
Den sikrede personkreds, undladelse af pligtig forsikring	4	7	76	127	80	134		
Erst. til tilskadekomne værnepligtige	14	5	5	16	19	21		
Krav om erstatning rejst senere end 5 år efter sagens afslutning	5	2	-	-	5	2		
Diverse	22	14	32	73	55	87		
Afgørelser i alt	4.389	3.134	9.415	11.397	13.804	14.531	100	100

Noter:¹⁾ Omfatter for eksempel klager over fastsættelse af den årsløn, som erstatningen er beregnet ud fra.

²⁾ Omfatter alene sager efter gammel lov, hvor der er truffet afgørelse om erstatning for tab af erhvervsevne og godtgørelse for varigt mén.

³⁾ Omfatter alene sager efter ny lov. Som en del af reformen er afgørelser om fremtidige udgifter til behandling, optræning og hjælpemidler pr. 1. juni 2005 udlagt til forsikringsselskaberne og Arbejdsmarkedets erhvervssygdomssikring (AES). Forsikringernes afgørelser kan påklages til Arbejdsskadestyrelsen og efterfølgende til Ankestyrelsen.

4 Alder, køn og branche

I dette kapitel er der fokus på alder, køn, branche, skadesart og sagsgrupper, som sammenlignes med udviklingen på arbejdsskadesområdet som helhed.

I 2008 afgjorde Ankestyrelsen 14.531 klager over Arbejdsskadestyrelsens afgørelser. Samme år blev der truffet 54.586 afgørelser om arbejdsskader i Arbejdsskadestyrelsen. Det skal bemærkes, at afgørelser truffet i 2008 i Ankestyrelsen kan være afgjort *før* 2008 i Arbejdsskadestyrelsen. Der kan således være tale om en tidsmæssig forskydning.

Derudover er der forskel på Arbejdsskadestyrelsens og Ankestyrelsens opgørelsesmetode. I Arbejdsskadestyrelsen opgøres antallet af sager, som efter ny lov betyder, at afgørelse om anerkendelse, godtgørelse og erstatning som udgangspunkt træffes som en samlet afgørelse, mens Ankestyrelsen opretter en sag for hver afgørelse. Derfor sammenlignes hovedsageligt andelen af sager og afgørelser og ikke det absolutte antal.

4.1 Flest ankesager fra mænd i fremstillingsvirksomheder

60 procent af de ankede afgørelser vedrørte personer mellem 40 og 59 år, og under 10 procent vedrørte personer under 30 år i 2008. Flere mænd end kvinder ankede en afgørelse om arbejdsskade til Ankestyrelsen, *jf. tabel 4.1*.

Tabel 4.1 Afgørelser i Ankestyrelsen fordelt på alder og køn, 2008

Alder	Mænd		Kvinder		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Under 20	44	< 1	36	< 1	80	< 1
20-29	765	10	552	9	1.317	9
30-39	1.515	19	1.271	20	2.786	19
40-49	2.279	28	2.078	32	4.357	30
50-59	2.331	29	2.048	32	4.379	30
60 og derover	1.091	14	482	7	1.573	11
I alt	8.025	100	6.467	100	14.492	100
Uoplyst	4	<1	6	<1	¹⁾ 39	<1
Total	8.029	100	6.473	100	14.531	100

Note: ¹⁾ Heraf er alder og køn uoplyst i 29 afgørelser

Andelen af afgørelser om arbejdsskader i Ankestyrelsen for personer mellem 30 og 59 er større i forhold til andelen af beskæftigede i aldersgruppen. 68 procent af de beskæftigede var

mellem 30 og 59 år i 2008, men 79 procent af afgørelserne i Ankestyrelsen vedrørte den aldersgruppe, *jf. tabel 4.2*.

Tabel 4.2 Afgørelser i Ankestyrelsen og andel af beskæftigede fordelt på alder, 2008

Alder	I alt 2008		Andel af beskæftigede 2008	
	Antal	Procent	Antal	Procent
Under 20	80	< 1		7
20-29	1.317	9		17
30-39	2.786	19		23
40-49	4.357	30		25
50-59	4.379	30		20
60 og derover	1.573	11		8
I alt	14.492	100		100
Uoplyst	39	<1		-
Total	14.531	100		100

Kilde: Ankestyrelsen og Danmarks Statistik (RASA1)

To tredjedele af afgørelserne vedrørte arbejdsulykker

Det største antal ankede afgørelser var om arbejdsulykker. I alt udgjorde afgørelserne om arbejdsulykker 64 procent af det samlede antal afgørelser i 2008. I forhold til 2006 og 2007 er det en stigning på tre procentpoints. Det skal dog bemærkes, at andelen af afgørelser med uoplyst sagsgruppe var større i de to år, *jf. tabel 4.3*.

Tabel 4.3 Afgørelser i Ankestyrelsen fordelt på sagsgruppe 2006 - 2008

	2006		2007		2008	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Arbejdsulykker ¹	8.697	61	8.367	61	9.263	64
Erhvervssygdomme ²	5.080	36	4.869	35	5.136	35
Uoplyst sagsgruppe	844	3	568	4	132 ¹	1
Alle	14.251	100	13.804	100	14.531	100

Note: ¹) Dækker både over afgørelser om afviste og anerkendte arbejdsulykker og pludselige løfteskader.

²) Dækker både over afgørelser om afviste og anerkendte erhvervssygdomme.

Kilde: Ankestyrelsen.

Flere mænd end kvinder anker arbejdsulykker

Flere mænd end kvinder anker afgørelser om arbejdsulykker. For mænd udgjorde arbejdsulykker 67 procent af afgørelserne, mens de for kvinder udgjorde 59 procent, *jf. tabel 4.4*.

Tabel 4.4 Afgørelser i Ankestyrelsen fordelt på sagsgruppe og køn, 2008

	Mænd		Kvinder		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Arbejdsulykker ²	5.415	67	3.848	59	9.263	64
Erhvervssygdomme ³	2.558	32	2.578	40	5.136	35
Uoplyst sagsgruppe	56	1	47	1	132 ¹	1
Alle	8.029	100	6.473	100	14.531	100

Note: ¹⁾ Heraf var køn uoplyst i 29 afgørelser.

²⁾ Dækker både over afgørelser om afviste og anerkendte arbejdsulykker.

³⁾ Dækker både over afgørelser om afviste og anerkendte erhvervssygdomme.

Kilde: Ankestyrelsen.

Ankede sager stammer fra få brancher

Fremstillingsvirksomhed og sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger er de to brancher, hvor der blev anket flest afgørelser til Ankestyrelsen i 2008. 22 procent af de ankede afgørelser stammer fra branchen fremstillingsvirksomhed, mens 15 procent kom fra branchen sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger.

Fire brancher tegnede sig for tilsammen 64 procent af de ankede afgørelser for mænd, og for kvinder var det alene tre brancher, der udgjorde 61 procent af de ankede afgørelser. For mændenes vedkommende var de fire brancher fremstillingsvirksomhed (26 procent), bygge- og anlægsvirksomhed (18 procent), transportvirksomhed (11 procent) og engros- og detailhandel (9 procent). For kvindernes vedkommende var de tre brancher sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger (30 procent) efterfulgt af fremstillingsvirksomhed (17 procent) og offentlig administration etc. (14 procent), *jf. tabel 4.5.*

Tabel 4.5 Afgørelser fordelt på branche¹ og køn, 2008

	Mænd		Kvinder		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	245	3	80	1	325	2
Råstofudvikling	45	1	5	< 1	50	< 1
Fremstillingsvirksomhed	2.085	26	1.108	17	3.193	22
El-, gas-, varme- og vandforsyning	56	1	10	< 1	66	< 1
Bygge- og anlægsvirksomhed	1.450	18	71	1	1.521	10
Engroshandel og detailhandel	727	9	403	6	1.130	8
Overnatningsfaciliteter og restaurationsvirksomhed	88	1	125	2	213	1
Transportvirksomhed mv.	889	11	336	5	1.225	8
Pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed	43	1	78	1	121	1
Fast ejendom, udlejning, forretningsservice mv.	338	4	335	5	673	5
Offentlig administration, forsvar og socialforsikring	642	8	906	14	1.548	11
Undervisning	203	3	388	6	591	4
Sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger	275	3	1.930	30	2.205	15
Kultur, forlystelser, sport mm.	307	4	338	5	645	4
Private husholdninger med ansat medhjælp	1	< 1	3	< 1	4	< 1
I alt	7.394	92	6.116	94	13.510	93
Uoplyst	635	8	357	6	1.021 ²⁾	7
Total	8.029	100	6.473	100	14.531	100

Note: ¹⁾ Branchekode kan ikke sammenlignes med sidste års opgørelse, da de er opdateret i forhold til Danmarks Statistiks nye branchekode (DB07).

²⁾ I 29 sager var både køn og branche uoplyst.

Kilde: Ankestyrelsen og Arbejdsskadestyrelsens arbejdsskadestatistik 2008.

4.2 Hver fjerde ankede afgørelse om erhvervssygdom er fra fremstillingsvirksomhed

Fordeles ankede arbejdsskadeafgørelser på brancher, viser det sig, at 22 procent, og dermed den største andel af skaderne, vedrørte fremstillingsvirksomheder. Specielt stammer en stor andel af ankede afgørelser om erhvervssygdomme fra fremstillingsvirksomheder, her var det 31 procent af afgørelserne. Sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger udgjorde 15 procent af de ankede afgørelser. Heraf var den største andel inden for arbejdsulykkesager med 17 procent af afgørelserne, *jf. tabel 4.6*.

Tabel 4.6 Afgørelser i Ankestyrelsen fordelt på branche¹ og sagsgruppe, 2008

	Arbejdsulykker		Erhvervssygdomme		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	184	2	141	3	325	2
Råstofudvikling	32	< 1	18	< 1	50	< 1
Fremstillingsvirksomhed	1.590	17	1.603	31	3.193	22
El-, gas-, varme- og vandforsyning	36	< 1	30	1	66	< 1
Bygge- og anlægsvirksomhed	984	11	537	10	1.521	10
Engroshandel og detailhandel	721	8	409	8	1.130	8
Overnatningsfaciliteter og restaurationsvirksomhed	135	1	78	2	213	1
Transportvirksomhed mv.	923	10	302	6	1.225	8
Pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed	76	1	45	1	121	1
Fast ejendom, udlejning, forretningsservice mv.	444	5	229	4	673	5
Offentlig administration, forsvar og socialforsikring	974	11	574	11	1.548	11
Undervisning	446	5	145	3	591	4
Sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger	1.609	17	596	12	2.205	15
Kultur, forlystelser, sport mm.	407	4	238	5	645	4
Private husholdninger med ansat medhjælp	3	< 1	1	< 1	4	< 1
I alt	8.564	92	4.946	96	13.510	93
Uoplyst	699	8	190	4	1.021 ²⁾	7
Total	9.263	100	5.136	100	14.531	100

Note: ¹⁾ Branchekode kan ikke sammenlignes med sidste års opgørelse, da de er opdateret i forhold til Danmarks Statistiks nye branchekode (DB07).

²⁾ I 132 sager var både sagsgruppe og branche uoplyst.

Kilde: Ankestyrelsen og Arbejdsskadestyrelsens arbejdsskadestatistik 2008.

4.3 Flest arbejdsulykker i sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger

Sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger samt fremstillingsvirksomhed var de to brancher, hvor der blev truffet flest afgørelser om arbejdsulykker i Ankestyrelsen i 2008. 17 procent af Ankestyrelsens sager om arbejdsulykker stammede fra sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger og 17 procent fra fremstillingsvirksomhed. Ikke overraskende er det de samme brancher, hvor der blev afgjort mange sager i Arbejdsskadestyrelsen. Her blev der også truffet flest afgørelser om sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger (19 procent). Derefter fulgte fremstillingsvirksomhed, som 16 procent af afgørelserne omhandlede, *jf. tabel 4.7*.

Tabel 4.7 Afgørelser i Ankestyrelsen og afgjorte sager i Arbejdsskadestyrelsen om arbejdsulykker fordelt på branche, 2008

Branche ²	Afgørelser i Ankestyrelsen		Afgjorte sager i Arbejdsskadestyrelsen ¹	
	Antal	Procent	Antal	Procent
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	184	2	497	2
Råstofudvikling	32	< 1	41	< 1
Fremstillingsvirksomhed	1.590	17	3.729	16
El-, gas-, varme- og vandforsyning	36	< 1	161	1
Bygge- og anlægsvirksomhed	984	11	2.512	11
Engroshandel og detailhandel	721	8	2.102	9
Overnatningsfaciliteter og restaurationsvirksomhed	135	1	418	2
Transportvirksomhed mv.	923	10	2.018	9
Pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed	76	1	217	1
Fast ejendom, udlejning, forretningsservice mv.	444	5	1.283	6
Offentlig administration, forsvar og socialforsikring	974	11	2.317	10
Undervisning	446	5	1.511	7
Sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger	1.609	17	4.342	19
Kultur, forlystelser, sport mm.	407	4	879	4
Private husholdninger med ansat medhjælp	3	< 1	6	< 1
I alt	8.564	92	22.033	97
Uoplyst	699	8	644	3
Total	9.263	100	22.677	100

Noter: ¹⁾ Det skal bemærkes, at en sag i Arbejdsskadestyrelsen træffes som en samlet afgørelse, som kan opdeles i delafgørelser om anerkendelse, godtgørelse og erstatning. Afgjorte sager omhandler anerkendte og afviste. Afgørelser truffet i 2008 i Ankestyrelsen, kan være afgjort før 2008 i Arbejdsskadestyrelsen. Der kan således være tale om en tidsmæssig forskydning. ²⁾ Branchekode kan ikke sammenlignes med sidste års opgørelse, da de er opdateret i forhold til Danmarks Statistiks nye branchekode (DB07).

Kilde: Ankestyrelsen og Arbejdsskadestyrelsens arbejdsskadestatistik 2008.

Arbejdsulykker fordelt efter skadesart

Forstrækning med mere udgjorde med 57 procent af afgørelserne den største gruppe af arbejdsulykkerne, der blev anket i 2008. I forhold til 2007 er det et fald på 2 procentpoints. 51 procent af de afgjorte sager i Arbejdsskadestyrelsen vedrørte forstrækning med mere, *jf. tabel 4.8.*

Tabel 4.8 Afgørelser i Ankestyrelsen og afgjorte sager i Arbejdsskadestyrelsen om arbejdsulykker fordelt efter skadesart, 2007-2008

Skadesart	Andel af afgørelser i Ankestyrelsen		Andel af afgjorte sager i Arbejdsskadestyrelsen ¹	
	2007	2008	2007	2008
Sår, snit med mere	7	6	9	8
Amputation	1	1	1	1
Brud	12	11	14	13
Bløddelskader ²	7	4	4	4
Forstrækning med mere ³	59	57	51	51
Død	< 1	< 1	< 1	< 1
Andet ⁴	9	13	13	14
I alt	94	93	93	92
Uoplyst	6	7	7	8
Total	100	100	100	100

Noter: ¹⁾ Det skal bemærkes, at en sag i Arbejdsskadestyrelsen træffes som en samlet afgørelse, som kan opdeles i delafgørelser om anerkendelse, godtgørelse og erstatning. Afgjorte sager omhandler anerkendte og afviste. Afgørelser truffet i 2008 i Ankestyrelsen, kan være afgjort før 2008 i Arbejdsskadestyrelsen. Der kan således være tale om en tidsmæssig forskydning.

²⁾ Kategorien dækker blandt andet over vævsskader, som opstår i muskler, sener og ledbånd.

³⁾ Kategorien dækker blandt andet over forstuvninger, forvridninger og forstrukne ledbånd.

⁴⁾ Kategorien dækker blandt andet over hjernerystelse, indre kvæstelser, forbrænding, forgiftning, strålepåvirkning og skader på grund af lyd, vibration eller chok.

Kilde: Ankestyrelsen og Arbejdsskadestyrelsens arbejdsskadestatistik 2008.

Forstrækninger hyppigst inden for sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger

Arten af skader inden for de to brancher, der havde flest ankede arbejdsskader i 2008, nemlig fremstillingsvirksomhed samt sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger, fordelte sig forskelligt.

17 procent af alle ankede arbejdsskader i 2008 skete indenfor fremstillingsvirksomhed, *jf. tabel 4.7.* 32 procent af alle sår- og snitskader og 21 procent af alle brudskader blev pådraget indenfor fremstillingsvirksomhed, *jf. tabel 4.9.*

Ankede arbejdsskader pådraget indenfor sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger udgjorde også 17 procent, *jf. tabel 4.7.* 21 procent af de ankede arbejdsskader vedrørende forstrækning

var sket ved arbejde inden for sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger, hvilket også var tilfældet for 20 procent af bløddelsskaderne, *jf. tabel 4.9*.

Tabel 4.9 Afgørelser i Ankestyrelsen fordelt på branche og udvalgte skadesarter i procent, 2008.

Branche ¹	Andel af afgørelser i Ankestyrelsen			
	Forstrækning mv.	Brud	Sår, snit mv.	Bløddelsskader
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	2	3	3	2
Råstofudvikling	< 1	1	1	< 1
Fremstillingsvirksomhed	16	21	32	19
El-, gas-, varme- og vandforsyning	< 1	< 1	< 1	.
Bygge- og anlægsvirksomhed	10	15	12	11
Engroshandel og detailhandel	8	9	10	9
Overnatningsfaciliteter og restaurationsvirksomhed	1	1	3	2
Transportvirksomhed mv.	9	10	9	11
Pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed	1	1	-	< 1
Fast ejendom, udlejning, forretningsservice mv.	5	5	4	5
Offentlig administration, forsvar og socialforsikring	11	7	4	8
Undervisning	4	5	3	3
Sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger	21	8	7	20
Kultur, forlystelser, sport mm.	5	5	3	3
Private husholdninger med ansat medhjælp	< 1	-	-	-
I alt	94	91	91	93
Uoplyst	6	9	10	7
Total ²	100	100	101	100
Antal afgørelser	5.321	1.025	600	353

¹⁾ Branchekode kan ikke sammenlignes med sidste års opgørelse, da de er opdateret i forhold til Danmarks Statistiks nye branchekode (DB07).

²⁾ Summer ikke til 100 grundet afrunding.

Kilde: Ankestyrelsen og Arbejdsskadestyrelsens arbejdsskadestatistik 2008.

4.4 Flest afgørelser om erhvervssygdomme i bevægeapparatet ankes

Fremstillingsvirksomhed er den branche, hvor der var flest afgørelser/sager om erhvervssygdomme både i Ankestyrelsen og i Arbejdsskadestyrelsen. Derefter følger afgørelser/sager om erhvervssygdomme i offentlig administration samt sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger.

I Ankestyrelsen udgjorde afgørelser om erhvervssygdomssager i fremstillingsvirksomhed 31 procent af afgørelserne, mod 25 procent af de afgjorte sager i Arbejdsskadestyrelsen. Sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger udgjorde 16 procent i Arbejdsskadestyrelsen og 12 procent i Ankestyrelsen. For de øvrige brancher er der mindre forskelle mellem andelen af Arbejdsskadestyrelsens afgjorte sager og Ankestyrelsens andel af afgørelser, *jf. tabel 4.10.*

Tabel 4.10 Afgørelser i Ankestyrelsen og afgjorte sager i Arbejdsskadestyrelsen om erhvervssygdomme fordelt på branche¹, 2008

	Afgørelser i Ankestyrelsen		Afgjorte sager i Arbejdsskadestyrelsen ¹	
	Antal	Procent	Antal	Procent
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	141	3	361	2
Råstofudvikling	18	< 1	34	< 1
Fremstillingsvirksomhed	1.603	31	4.947	25
El-, gas-, varme- og vandforsyning	30	1	148	1
Bygge- og anlægsvirksomhed	537	10	1.627	8
Engroshandel og detailhandel	409	8	1.675	9
Overnatningsfaciliteter og restaurationsvirksomhed	78	2	406	2
Transportvirksomhed mv.	302	6	1.277	7
Pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed	45	1	183	1
Fast ejendom, udlejning, forretningsservice mv.	229	4	1.070	5
Offentlig administration, forsvar og socialforsikring	574	11	2.654	14
Undervisning	145	3	893	5
Sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger	596	12	3.131	16
Kultur, forlystelser, sport mm.	238	5	772	4
Private husholdninger med ansat medhjælp	1	< 1	1	< 1
Ekstraterritoriale organisationer og organer	-	-	97	< 1
I alt	4.946	96	19.276	99
Uoplyst	190	4	210	1
Total	5.136	100	19.486	100

¹⁾ Branchekode kan ikke sammenlignes med sidste års opgørelse, da de er opdateret i forhold til Danmarks Statistiks nye branchekode (DB07).

Kilde: Ankestyrelsen og Arbejdsskadestyrelsens arbejdsskadestatistik 2008.

Erhvervssygdomme fordelt efter slutdiagnose

Diagnosen var i 56 procent af de ankede erhvervssygdomssager sygdomme i bevægeapparatet. I 10 procent af de ankede sager var der tale om psykiske sygdomme. Til sammenligning udgjorde sygdomme i bevægeapparatet 48 procent og psykiske sygdomme 15 procent af erhvervssygdomssagerne afgjort i Arbejdsskadestyrelsen. Det viser, at en større andel af sager

om sygdomme i bevægeapparatet ankes, mens det er tilfældet for en relativ mindre andel af de psykiske sygdomme, *jf. tabel 4.11*.

Tabel 4.11 Afgørelser i Ankestyrelsen og sager i Arbejdsskadestyrelsen om erhvervs sygdomme fordelt efter slutdiagnose, 2008

Diagnose	Afgørelser i Ankestyrelsen		Afgjorte sager i Arbejdsskadestyrelsen ¹	
	Antal	Procent	Antal	Procent
Kræftsygdomme	103	2	606	3
Psykiske sygdomme	518	10	2.845	15
Nervesygdomme	270	5	736	4
Høresygdomme	325	6	1.749	9
Lungesygdomme	120	2	1.050	5
Hudsygdomme	391	8	2.093	11
Sygdomme i bevægeapparatet	2.890	56	9.356	48
Andet	422	8	850	4
I alt	5.025	97	19.285	99
Uoplyst	97	2	203	1
Total	5.136	99 ²⁾	19.488	100

Noter: ¹⁾ Det skal bemærkes, at en sag i Arbejdsskadestyrelsen træffes som en samlet afgørelse, som kan opdeles i delafgørelser om anerkendelse, godtgørelse og erstatning. Afgjorte sager omhandler anerkendte og afviste. Afgørelser truffet i 2008 i Ankestyrelsen, kan være afgjort før 2008 i Arbejdsskadestyrelsen. Der kan således være tale om en tidsmæssig forskydning.

²⁾ Summer ikke til 100 grundet afrunding.

Kilde: Ankestyrelsen og Arbejdsskadestyrelsens arbejdsskadestatistik 2008.

Bilag 1 Grundlaget for statistikken

1.1 Regelsæt

Arbejdsskadereformen

Lov om Arbejdsskadesikring¹ (benævnes som ny lov), indebar en reform af arbejdsskadeområdet. Loven erstattede lov om sikring mod følger af arbejdsskade² (benævnes som gammel lov). Loven anvendes på arbejdsulykker, der indtrådte den 1. januar 2004 eller senere, og erhvervssygdomme, der anmeldtes den 1. januar 2005 eller senere³.

Arbejdsskadereformen har blandt andet medført et lempet ulykkesbegreb og en lempelse af reglerne om anerkendelse af erhvervssygdomme (for erhvervssygdomme anmeldt fra 1. januar 2005).

Ved reformen blev de hidtidige fire skadesbegreber⁴ forenklet til to. Ulykkestilfælde, kortvarig skadelig påvirkning og pludselig løfteskade er indeholdt i den nye lovs § 6 om arbejdsulykker. Reglerne om erhvervssygdomme er indeholdt i lovens § 7.

Sigtet med reformen af ulykkesbegrebet i § 6 var et mere gennemskueligt system, og at flere skader skal anerkendes⁵.

For så vidt angår erhvervssygdomme var det hensigten med reformen at lempe kravet til optagelse af sygdomme på fortegnelsen⁶. Samtidigt med reformen udsendte

---

¹ Lov nr. 422 af 10. juni 2003, senest bekendtgjort ved LBK nr. 154 af 7. marts 2006

² Lov nr. 390 af 20. maj 1992. Senest bekendtgjort ved LBK nr. 943 af 16. oktober 2000.

³ For arbejdsulykker anmeldt før 1. januar 2004 og erhvervssygdomme anmeldt før 1. januar 2005 er gammel lov fortsat gældende. I sager om erhvervssygdomme anmeldt i 2004 anvendes reglerne om mén (§ 18) i den nye lov. Afgørelser om anerkendelse træffes dog efter gammel lov § 10, af afgørelser om erhvervsevnetab og kapitalisering heraf træffes efter gammel lov § 31, stk. 4, § 32 og § 43. Disse sager vil i statistikken figurere under gammel lov

⁴ Ulykkestilfælde, jf. gammel lovs § 9, nr. 1, skadelig påvirkning af højst 5 dages varighed, jf. § 9, nr. 2, pludselige løfteskader, jf. § 9, nr. 3, jf. § 9a, og erhvervssygdomme, jf. § 9, nr. 4, jf. § 10.

⁵ Ankestyrelsens praksis udmeldes i Principafgørelser, se www.ast.dk

⁶ Arbejdsskadestyrelsens bekendtgørelser om fortegnelse over erhvervssygdomme. Heri er oplyst alle de erhvervssygdomme, hvor der findes dokumentation for en klar overhyppighed i forhold til bestemte påvirkninger.

Arbejdsskadestyrelsen en ny type bekendtgørelse om erhvervssygdomme med vejledning, som indeholder de nærmere betingelser for anerkendelse⁷.

Endnu et sigte med reformen var at nedbringe sagsbehandlingstiden i Arbejdsskadestyrelsen. Det fremgår nu af den nye lovs § 16, stk. 1, at Arbejdsskadestyrelsen træffer afgørelse om godtgørelse for varigt mén og erstatning for tab af erhvervsevne senest ét år efter skadens anmeldelse. For sygdomme, der skal forelægges Erhvervssygdomsudvalget til vurdering af anerkendelse som følge af arbejdets særlige art⁸, er fristen 2 år.

Afgørelse om anerkendelse, godtgørelse og erstatning træffes som udgangspunkt i en samlet afgørelse i Arbejdsskadestyrelsen⁹. Hvis vurderingen af spørgsmålet om erstatning for tab af erhvervsevne trækker sagen i langdrag, kan der træffes en selvstændig delafgørelse om anerkendelse og mén, hvorefter sagen viderebehandles med hensyn til tab af erhvervsevne.

Som konsekvens af, at den samlede sagsbehandlingstid blev nedbragt ved reformen, og dermed perioden i hvilken, det var muligt at få erstattet behandlingsudgifter under sagens behandling, indførtes muligheden for at få tilkendt erstatning for fremtidige udgifter til behandling. Efter lovens § 15, stk. 3, kan der nu udbetales et engangsbeløb på grundlag af et skøn over den tilskadekomnes fremtidige behandlingsbehov¹⁰. Forsikringsselskaberne og Arbejdsmarkedets Erhvervssygdomssikring tager stilling til ansøgninger om erstatning af udgifter til behandling, herunder fremtidig behandling¹¹.

Med den nye lov blev det samtidigt muligt for selvstændige erhvervsdrivende samt medarbejdede ægtefæller at få erstatning og andre ydelser efter arbejdsskadelovgivningen, såfremt der er tegnet forsikring¹². Selvstændige erhvervsdrivende og medarbejdede ægtefæller kan således nu vælge at være omfattet af en arbejdsskadeforsikring.

Endeligt blev der som noget nyt givet mulighed for i særlige tilfælde at tilkende de efterladte en særlig godtgørelse som følge af en nærtståendes død, hvis dødsfaldet er

---

⁷ Ankestyrelsens praksis udmeldes i Principafgørelser, se www.ast.dk

⁸ Jf. ny lovs § 7, stk. 1, nr. 2, 2. led.

⁹ Ankestyrelsens praksis udmeldes i Principafgørelser, se www.ast.dk

¹⁰ Ankestyrelsens praksis udmeldes i Principafgørelser, se www.ast.dk

¹¹ Ved ændringslov nr. 397 af 1. juni 2005 fik forsikringsselskaberne og Arbejdsmarkedets Erhvervssygdomssikring (AES) kompetence til at tage stilling til fremtidige behandlingsudgifter. Samtidigt fik AES kompetence til at tage stilling til behandlingsudgifter under sagens behandling. Hvis forsikringsselskaberne/AES ikke kan tage stilling til behandlingsudgifterne eller den tilskadekomne/partsrepræsentanten ikke er enig i vurderingen, kan spørgsmålet indbringes for Arbejdsskadestyrelsen.

¹² Ny lovs § 2, stk. 2. Det har tidligere været muligt for selvstændige erhvervsdrivende at forsikre sig, men ordningen bortfaldt i 1978, da ordningen som følge af en række særregler ikke var attraktiv. Ordningen er igen indført og bygger på de almindelige regler for erstatning.

forvoldt forsætligt eller ved grov uagtsomhed. Bestemmelsen blev indført for at opnå harmonisering af erstatningsarterne i erstatningsansvarsloven og arbejdsskadesikringsloven.

1.2 Indsamling

Arbejdsskadestatistikken indeholder opgørelser over de arbejdsskader, der ankes til Ankestyrelsen. Disse sager er tidligere behandlet og afgjort i Arbejdsskadestyrelsen. Statistikken er en afgørelsesstatistik baseret på antallet af afgørelser, som er truffet i Ankestyrelsen i perioden 2005-2008.

Statistikken har til formål at etablere et system, der tilgodeser behovet for regelmæssigt at offentliggøre information om status og udvikling for ankesager om arbejdsskade. Statistikken udarbejdes årligt og offentliggøres elektronisk på Ankestyrelsens hjemmeside.

Datagrundlaget for statistikken er et udtræk af oplysninger fra Ankestyrelsens journalsystem. Oplysningerne er suppleret med et udtræk fra Arbejdsskadestyrelsen. Det drejer sig om oplysninger vedrørende brancheopdeling. For arbejdsulykkes vedkommende om skadens art og placering på legemet og for erhvervssygdomme om diagnose. I statistikken for 2005 indgår dog kun Ankestyrelsens egne oplysninger.

Fra 2008 er der anvendt ny branchekode opdeling. Opdeling en er ændret i overensstemmelse med Danmarks Statistiks branchekoder.

I valget af variable er det Ankestyrelsens aktivitet i forhold til sagerne, der har været i fokus. Herudover er statistikken over ankede arbejdsskader opgjort på alder og køn. Statistikken er ligeledes opdelt på de to grupper af skader arbejdsulykker og erhvervssygdomme. Arbejdsulykker og erhvervssygdomme omfatter i statistikken både anerkendte og afviste klager over afgørelser truffet i Arbejdsskadestyrelsen. Denne afgrænsning afviger fra almindelig brug af begreberne. Udover klager over anerkendelse kan det også være sager, der vedrører godtgørelse for mén, erstatning, genoptagelse mv.

Datakvalitet

Efter den nye lov vil Arbejdsskadestyrelsen som udgangspunkt træffe en samlet afgørelse om anerkendelsesspørgsmål, méngrad og erhvervsevnetab. Der oprettes imidlertid fortsat tre sager i Ankestyrelsen – en hovedsag og derefter en undersag for efterfølgende afgørelser.

Datakvaliteten af oplysningerne fra Arbejdsskadestyrelsen viser i øvrigt, at 14 procent af afgørelserne (1.023 afgørelser) manglede oplysninger om branchetilhørsforhold. For de øvrige variable var antallet af uoplyste sager fem procent eller derunder.

Afgjorte sager fra Arbejdsskadestyrelsen

I tabellerne 4.7, 4.8, 4.10 og 4.11 sættes antallet af ankesager i forhold til antallet af afgjorte sager i Arbejdsskadestyrelsen i 2008. De afgjorte sager er henholdsvis anerkendte og afviste arbejdsskadesager lagt sammen. Der er dog ikke tale om nøjagtig de samme sager, da en afgørelse i Arbejdsskadestyrelsen i 2007 kan blive anket og afgjort i Ankestyrelsen i 2008. Men til trods for tidsforskydningen kan det stadig give et overordnet billede af, hvor stor en andel af afgjorte sager i Arbejdsskadestyrelsen, der ankes indenfor brancher og skadesarter mv., og andele af afgørelser i Ankestyrelsen. Tidsforskydninger betyder ligeledes, at andelen af ankesager i forhold til afgjorte sager i Arbejdsskadestyrelsen kan overstige 100 procent for enkelte sagsgrupper.

Bilag 2 Sagsgangen i Ankestyrelsen

Som følge af en effektivisering af sagsgangen i Ankestyrelsen er alle indkomne sager fra Arbejdsskadestyrelsen siden 2006 blevet visiteret efter kompleksitet, inden de sendes videre til sagsbehandlerkontorerne. Dette har medvirket til at få nedbragt sagsbehandlingstiden.

2.1 Effektivisering af sagsgangen i Ankestyrelsen

Som følge af en stigning i den gennemsnitlige sagsbehandlingstid nedsatte Ankestyrelsen i 2005 en projektgruppe, som skulle se på effektiviseringen af sagsgangen i arbejdsskadesager. Projektgruppen analyserede blandt andet sagsvandringen, ventetider og flaskehalse.

Som resultat af projektgruppens anbefalinger gennemførte Ankestyrelsen den 1. februar 2006 en visitationsmodel, som indebar en effektivisering af sagsgangen i Ankestyrelsen med henblik på nedbringelse af sagsbehandlingstiden for arbejdsskadesager.

Visitationsmodellen i korte træk

Med visitationsmodellen sorteres sager efter kompleksitet. Sager, hvor praksis er sikker og veldokumenteret, og hvor der ikke er tvivl om de lægelige forhold, kan afgøres hurtigere end sager med mere komplekse problemstillinger.

Når Ankestyrelsen modtager sager fra Arbejdsskadestyrelsen fordeles (visiteres) de i 4 spor:

- Spor 1. Ikke-komplicerede lægelige sager
- Spor 2. Ikke-komplicerede ikke-lægelige sager¹
- Spor 3. Komplicerede lægelige sager
- Spor 4. Komplicerede ikke-lægelige sager

Samtidigt med at en sag visiteres til spor 1, sendes spørgsmål til en af Ankestyrelsens tilknyttede lægekonsulenter², som har en svarfrist på 14 dage. Spor 1- og 2-sager afgøres

¹ Ikke-lægelige sager er sager, som kan behandles uden vejledning fra en af Ankestyrelsens lægekonsulenter. Det kan være sager, hvor der alene tages stilling til en juridisk problemstilling.

² Ankestyrelsen har et antal lægekonsulenter tilknyttet. Lægekonsulenterne repræsenterer forskellige lægespecialer.

indenfor 2 måneder efter oprettelse af sagen. De øvrige sager skal som udgangspunkt afgøres indenfor 6 måneder.

2.2 Hvordan afgøres en arbejdsskadesag?

Langt de fleste arbejdsskadesager afgøres på et ankemøde³ med deltagelse af to beskikkede medlemmer samt en ankechef eller dennes stedfortræder⁴, som er mødeleder. De beskikkede medlemmer repræsenterer befolkningen bredt, og deltager som lægmænd. De beskikkede medlemmer og mødelederen har en stemme hver. De fleste sager afgøres ved enighed, og i øvrigt ved flertal.

Ved lægelige sager deltager desuden en af Ankestyrelsens lægekonsulenter, som ikke har stemmeret, men har en faglig viden om de lægelige forhold sagerne vedrører. Fra april 2009 deltager lægekonsulenterne alene i særlige ankemøder.

De kontormæssigt afgjorte sager blev ikke afgjort ved mødebehandling. De omfatter for eksempel sager, som er afvist på grund af overskridelse af klagefrist, eller hvor sagen er bortfaldet efter ønske fra klager.

2.3 Fuld digitalisering i 2009

Det har de seneste år været et kontraktmål for Ankestyrelsen at nærme sig fuld digitalisering⁵. Det er således Ankestyrelsens mål at digitalisere hele sagsbehandlingsforløbet fra modtagelse af sagen til meddelelse af afgørelsen.

Et pilotprojekt til fremme af processen mod fuld digitalisering blev gennemført i 2005, og i 2007 begyndte Ankestyrelsens lægekonsulenter at modtage elektroniske akter i arbejdsskadesager. For 2008 har målet været at gennemføre fuld digital forvaltning som minimum i ikke-komplicerede arbejdsskadesager⁶. Sagsakterne modtages nu elektronisk fra Arbejdsskadestyrelsen. Der oprettes fortsat papirsager, men på sigt er det meningen, at papirsagerne skal falde væk således, at akterne alene forefindes elektronisk.

---

³ Et ankemøde er betegnelsen for den instans, der afgør klagesagerne. Et ankemøde har en domstolslignende sammensætning og procedure.

⁴ I henhold til retssikkerhedslovens § 59 kan ankechefen delegere, det vil sige at overlade sine beføjelser som mødeleder.

⁵ E-dag er en aftale, som er indgået mellem regeringen og kommunerne. Den 1. september 2003 (e-dag) fik alle offentlige myndigheder ret til at udveksle digital information med andre myndigheder. Fra 1. februar 2005 (e-dag2) har det været muligt for myndigheder at sende og modtage personfølsomme og fortrolig oplysninger digitalt med sikker e-post både til og fra andre myndigheder og til og fra borgere.

⁶ Ikke-komplicerede arbejdsskadesager er sager, hvor praksis er sikker og veldokumenteret, og hvor der ikke er tvivl om de lægelige forhold, jf. bilag 2 Sagsgangen i Ankestyrelsen

Det første arbejdsskadekontor begyndte reel digital behandling af ikke-komplicerede sager i løbet af sommeren 2008. Udviklingen går stærkt, nu behandles alle ikke-komplicerede sager digitalt af alle arbejdsskadekontorer. Målet for 2009 er at gennemføre fuld digital sagsbehandling af alle typer af arbejdsskadesager.

Enkelte dokumenter er undtaget fra aftalen om digital formidling. Det er blandt andet tilfældet, hvor lovgivningen stiller særlige krav til, at underskrift er forudsætning for dokumentets gyldighed.

Formålet med digitalisering af forvaltningen er at effektivisere de offentlige myndigheder yderligere og forbedre kommunikationen udadtil.

Arbejdsskadestyrelsen har i mange år indscannet dokumenter efter modtagelse. Ankestyrelsen har indgået aftale med Arbejdsskadestyrelsen om, at vi kan se sager via digital signatur⁷. Vi har ikke adgang til at se akter i sager, som aldrig har været påklaget hertil.

Den digitale signatur giver mulighed for elektronisk at udvælge de akter, der er relevante for de spørgsmål, der skal behandles⁸. I lægelige sager sendes de relevante akter og spørgsmål digitalt til en af Ankestyrelsens tilknyttede lægekonsulenter alt efter relevant speciale⁹.

Efter modtagelse af svar fra lægekonsulenten udfærdiger sagsbehandleren en indstilling til ankemødet. Sagerne sendes i papirform til de beskikkede medlemmer¹⁰, som skal deltage i ankemødet, da det endnu ikke er muligt for medlemmerne at modtage sagerne digitalt. Efter ankemødet afsendes afgørelsen i papirform til sagens parter og Arbejdsskadestyrelsen. Afgørelser skal underskrives af en sagsbehandler og er derfor undtaget digital afsendelse.

---

⁷ Digital signatur er betegnelsen for en metode til at sikre identiteten af afsender og modtager af elektronisk information.

⁸ Det kan for eksempel være spørgsmålet om anerkendelse af en arbejdsskade eller størrelsen af det varige mén og erhvervsevnetabet.

⁹ Ankestyrelsen har et antal lægekonsulenter tilknyttet. Lægekonsulenterne repræsenterer forskellige specialer, eksempelvis ortopædkirurgi, neurologi og psykiatri.

¹⁰ Beskikkede medlemmer deltager som lægmænd, og repræsenterer befolkningen bredt. Der deltager altid to beskikkede medlemmer på et ankemøde.